

Átalakítanák az Európai Uniót, milliárdokat bukhathunk

A közvetlen, számszerűsíthető költségek már önmagukban is meghaladják az Európai Unió jelenlegi anyagi lehetőségeit, ezért több politikus közös hitelfelvételre tett javaslatot. Csakhogy a közösség eladósodása nem megoldandó, csak időben elnyújtandó a problémát” – többek között így összegezte az Indexnek a Századvég energia- és klímapolitikai üzletágvezetője Ukrajna lehetséges uniós tagságát. A héten a tagállamok – Magyarország kivételével – külön dokumentumban álltak ki újra Ukrajna mellett, ám a Századvég számítása szerint a keleti szomszédunk integrációjának közvetlen költségei megközelítenék Magyarország számára a 2000 milliárd forintot évente.

[Már két kutatást is ismertettünk](#), amelyek azzal foglalkoztak, hogy Ukrajna milyen költségek árán tudna csatlakozni az Európai Unióhoz. Míg a Bruegel Intézet szerint keleti szomszédunk integrációja az EU számára nettó 137 milliárd eurós költséget jelentene az alapfogatókönyv szerint, addig a Magyar Külügyi Intézet úgy véli, a költségek akár 2500 milliárd euróra rúghatnak, amely összeg az EU 2025-ös költségvetésének több mint tizenkétszerese. A téma pedig továbbra is kiemelten fontos a magyar közéletben, hiszen Orbán Viktor miniszterelnök megvétőzta az Ukrajnára vonatkozó közös nyilatkozatot az EU-csúcson csütörtökön. A tagállamok ezért külön dokumentumban álltak ki újra Ukrajna mellett.

A vétó azonban Ukrajna csatlakozási tárgyalásait is lassítja.

Megvétőztam a közös nyilatkozatot Ukrajna ügyében, ameddig a magyarok nem mondják el véleményüket Ukrajna európai uniós tagságáról, addig semmilyen ezzel kapcsolatos közös álláspontot nem tudunk támogatni”

– közölte Orbán Viktor. A kormány pedig már korábban bejelentette, véleménynyilvánító szavazást indít Ukrajna uniós tagságával kapcsolatban, és a kormányfő a március 15-ei beszéde előtt kihirdetett 12 pontjában egyértelművé tette: „Unió, de Ukrajna nélkül.”

Magyarország 110 milliárd forinttal kevesebb támogatásban részesülne

A Századvég a héten ismertette a legfrissebb számítását a témában:

1. az orosz–ukrán konfliktus kitörése leginkább három területen érintette negatívan a magyar gazdaságot, az energiaárak, a hitelkamatok és a kereskedelmi visszaesés terén.
2. A Századvég becslése szerint a háború következtében a gázimport költségeinek növekedése 6386,3 milliárd forinttal terhelte meg Magyarországot.
3. A geopolitikai feszültségek és az inflációs sokk eredményeként az állampapírok hozama jelentősen emelkedett, amely 1968,9 milliárd forinttal növelte az államadósság finanszírozásának költségét.
4. Az orosz szankciók következtében a magyar vállalatok az orosz–ukrán háború három éve alatt 695,8 milliárd forinttal kevesebb terméket értékesítettek az orosz piacon.
5. Ennek fényében a magyar gazdaság háborús vesztesége összesen kilencezer milliárd forint, vagyis Ukrajna eddig legalább 2,2 millió forintjába került minden egyes magyar háztartásnak.

Amennyiben Ukrajna csatlakozna az Európai Unióhoz, a jelenlegi szabályozások alapján Magyarország jelentős pénzügyi terhet viselne. A Századvég szerint Magyarország 110 milliárd forinttal kevesebb támogatásban részesülne a kohéziós- és agrárpolitikájából. A tagállami befizetések növekedése miatt az EU GDP-hez viszonyított 0,25 százalékos hozzájárulási terve miatt Magyarország további 202,9 milliárd forintot lenne kénytelen befizetni.

A tanulmány szerint Ukrajna csatlakozásának közvetlen költségei elérnék a csaknem 1870 milliárd forintot évente, ami háztartásonként több mint 450 ezer forintos terhet jelentene.

Hortay Olivér, a Századvég energia- és klímapolitikai üzletágvezetője az Index kérdéseire kifejtette, hogy Ukrajna finanszírozása és a háború elhúzódása rendkívüli terheket rótt az egész unióra. Magyarország számára a három legfontosabb, jól számszerűsíthető költségtételt a gázárak emelkedése, a hozamok növekedése és az orosz exportpiacok kiesése jelentette, amelyek együttesen több mint 9 ezer milliárd forint kiesést okoztak.

Ez az összeg háztartásokra vetítve 2,2 millió forintot jelent – minden magyar családra nézve. Ráadásul ezek csak a legnagyobb, közvetlen tételek, amelyek nem tartalmazzák a közvetett hatásokat, például hogy az energiaárak vagy a magasabb hozamok más tagállamok gazdaságát, így hazánk más irányú kivitelét is megütötték.”

A Századvég elemzője szerint az európai politikai elit azzal, hogy a háború további finanszírozását szorgalmazza, miközben az USA a források felfüggesztését fontolgatja, nemcsak tartóssá tenné a meglévő költségeket, hanem növelné is. Ukrajna

gyorsított felvétele esetén Magyarország közvetlen költségei – az uniós források átalakuló allokációja, a közvetlen ukrán támogatások, a növekvő szociális kiadások és az újjáépítés ráfordításai – meghaladnák az évi 1800 milliárd forintot.

Az uniós képviselők egy része Ukrajna felfegyverzését szorgalmazza, ami további rendkívüli ráfordításokkal járna Hortay Olivér szerint, és ezekre rakódnának rá a nehezen számszerűsíthető, közvetett hatások. Például történelmi tapasztalat, hogy a háborúkat követően nemcsak az érintett országokban, de azok környezetében is megnövekedhetnek az egészségügyi kockázatok és a bűnözés, ami emelkedő biztonsági kiadásokhoz és visszaeső turizmushoz vezethet.

Ugyanakkor érdemes arra is kitérni, hogy ha Ukrajna uniós taggá válna, azzal a közép-kelet-európai régióba irányuló piaci forrásokért folytatott verseny is fokozódna, ami a hozamok további emelkedéséhez, azaz az államadósság finanszírozásának drágulásához vezetne. A közvetett, negatív hatások sorát még hosszan lehetne folytatni, de az mindenesetre egyértelműen kijelenthető, hogy a csatlakozással járó terhek meghaladják az unió anyagi lehetőségeit.

Brüsszelben teljesen átalakulna a döntéshozatal

Mivel Ukrajna nyilvánvalóan nem teljesíti a csatlakozás feltételeit, területi és népességi viszonyai tisztázatlanok, és háborúban áll egy atomhatalommal, egyelőre beláthatatlan, hogyan rendezné át Brüsszelben a döntéshozatali mechanizmusokat. „Amellett tehát, hogy az ország gyorsított felvétele súlyos biztonsági aggályokat vetne fel, és az unió jelenlegi folyamatainak, döntési szabályainak újragondolását tenné szükségessé, a bizonytalanságok egyelőre még azt sem teszik lehetővé, hogy érdemi javaslatok születhessenek” – összegezte Hortay Olivér, aki szerint ennek fényében különösen abszurd, hogy néhány tagállami vezető és az Európai Bizottság elnöke teljesen figyelmen kívül hagyja a bizonytalanságokat, és mindenáron Ukrajna mielőbbi felvételét szorgalmazzák.

Bár Ukrajna infrastruktúrája és gazdasága rossz állapotban van, Brüsszel elsődlegesen az energiapiacok integrációjával érvel amellett, hogy a csatlakozással az EU energiaközpontjává válhatna. Érdemes azonban kiemelni, hogy a háborúban az ukrán villamosenergia-termelő kapacitások jelentős részét már lerombolták. A gázszállítási szerződés lejártával Ukrajna gáztranzitszerepe lényegében megszűnt. A gáztárolókat pedig a biztonsági aggályok miatt nem szívesen használják az európai kereskedők. A korábban exportőr és elosztó országból vásárló lett. „Azaz jelen állás szerint Ukrajna a csatlakozásakor nem az EU energiaközpontja, hanem problémaközpontja lenne” – emlékeztetett erre a Századvég elemzője.

A legnagyobb indulatokat Európa-szerte minden bizonnyal a mezőgazdasági és élelmiszeripari ágazat váltja ki. Az Ukrajnában termelő multik alacsonyabb élelmiszerbiztonsági előírások mellett, koncentráltan működnek. Ukrajna belépése – amellett, hogy súlyos élelmiszerbiztonsági aggályokat vetne fel – Hortay Olivér szerint csődbe vinné a szigorúan szabályozott uniós gazdákat is. „De hosszan lehetne sorolni a további ágazati szintű problémákat; az újjáépítés miatt az építőanyagok megdrágulnának, ami fokozná az EU-szerte tapasztalható lakhatási válságot, nőne a nyomás a szociális ellátórendszereken, a növekvő biztonsági kockázatok visszavethetnék a turizmust, és nehezen kontrollálható munkaerőpiaci folyamatok indulnának el.”

Végezetül érdemes arra is kitérni, hogy Ukrajna csatlakozása gyökeresen átalakítaná az EU támogatási keretrendszerét. Az ország egyfelől 41 millió hektár mezőgazdasági területtel rendelkezik, így hatalmas összegű földalapú támogatásra válna jogosulttá. Másrészt a fejlettségi mutatói alapján a kohéziós forrásokból is jelentős mértékben részesülne. Így – a jelenlegi szabályok fennmaradása esetén – az Európai Parlament friss költségbecslését arányosítva kiszámolható, hogy Magyarország évente mintegy 110 milliárd forintot veszítene Ukrajna felvételével.

Ráadásul a kiesésen felül más költségtelek is felmerülnének, például egy, az Európai Parlament legtöbb frakciója által támogatott javaslat előírná, hogy minden tagállamnak a GDP-je 0,25 százalékát Ukrajna közvetlen támogatására kellene fordítania, ami Magyarország 2024-es adatai alapján évente több mint 200 milliárd forintot jelentene. De itt van az újjáépítés költsége is, amelyet jelen állás szerint szintén az EU viselne, és amely – a Világbank becslése és a tagállamok közötti szokásos, GNI-alapú felosztási mechanizmus szerint öt évre elosztva – évi 536 milliárd forintba kerülne Magyarországnak.

Hortay Olivér végül kiemelte, Ukrajna csatlakozásának közvetlen, számszerűsíthető költségei már önmagukban is meghaladják az EU jelenlegi anyagi lehetőségeit, ezért több politikus közös hitelfelvételre tett javaslatot. Csakhogy a közösség eladósodása nem megoldandó, csak időben elnyújtandó a problémát. „Ráadásul mindezt egy olyan időszakban szorgalmazzák, amelyben az EU egyébként is súlyos versenyképességi kihívásokkal küzd. A közvetett hatások, az unió működésére gyakorolt kiszámíthatatlan következmények, valamint a biztonsági és geopolitikai kockázatok fényében talán nem túlzás azt állítani, hogy Ukrajna gyorsított felvétele olyan dezintegrációs folyamatokat indíthat el, amelyek középtávon szétfeszíthetik a teljes közösséget.”

<https://vdtblog.hu/atalakitanak-az-europai-uniot-milliardokat-bukhatunk/>